

Raadsvoorstel

Onderwerp	Wijziging teksten en tarieven ten aanzien van leges huwelijk en registratiepartnerschap en omgevingsplanactiviteiten 2025
Zaakid	2024-131545
Auteur	Hetty Lenting +31793469395 J.A.Lenting@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Afdelingshoofd	Rijnders E.M.M.A. (Esther)
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	Laatst mogelijke raadsvergadering is 4 november 2024. Anders kunnen de inhoudelijke beleidswijzigingen niet meer worden opgenomen in de Legesverordening 2025.
Programma(s)	Alle
Eerdere besluitvorming	Raadsvoorstel Legesverordening 2024 d.d. 18 december 2023
Samenvatting	De wijzigingen teksten en tarieven ten aanzien van leges huwelijk en registratie partnerschap en omgevingsplanactiviteiten conform bijlage 1 te laten opnemen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2025.
Bijlagen	1. Was-Wordt tabel Leges huwelijk en registratie partnerschap en Omgevingsplanactiviteiten 2025

Raadsbesluit

Raadsvoorstel Wijziging teksten en tarieven t.a.v. leges huwelijk en registratiepartnerschap en omgevingsplanactiviteiten 2025

De raad van de gemeente Zoetermeer;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 september 2024

besluit:

1. De wijziging teksten en tarieven ten aanzien van leges huwelijk en registratie partnerschap conform bijlage 1 te laten opnemen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2025:
 - a. het differentiëren van de tarieven voor zowel het voltrekken van een huwelijk als de registratie van een partnerschap in dagdelen. De tariefsplitsing betreft een tarief voor doordeweeks overdag en een tarief voor in het weekend en doordeweeks in de avond.
 - b. nieuwe tarieven in te voeren voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk van maandag t/m vrijdag overdag en in het weekend en avond.
 - c. een nieuw tarief in te voeren voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een gereserveerde datum of tijdstip voor het voltrekken van een huwelijk of registratie van een partnerschap of voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk te wijzigen.
2. De wijziging teksten en tarieven ten aanzien van leges omgevingsplanactiviteiten conform bijlage 1 te laten opnemen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2025:
 - a. het tarief voor de omgevingsplanactiviteiten om te zetten van een vast bedrag naar een percentage van de opgegeven bouwkosten.
 - b. een nieuw tarief in te voeren voor binnenplannen afwijken van omgevingsplan o.g.v. artikel 22.280 omgevingsplan.
 - c. wijzigen legesartikelen 1.5.6.4 t/m 1.5.6.4.2.2 naar legesartikelen Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (met uitzondering van omgevingsplanactiviteiten bedoeld in artikel 22.8 van de Omgevingswet).
 - d. nieuw tarief invoeren voor Besluiten omgevingsvergunningvrije gevallen (positieve weigering).
 - e. legesartikelen 1.5.24.1 en 1.5.24.2 samenvoegen.

Over dit besluit geen participatie toe te passen, omdat het gaat om de tarieven voor de gemeentelijke dienstverlening en gemeentelijke belastingen (artikel 1.2, lid 6, sub b van de Participatieverordening Zoetermeer 2022).

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het hier gaat om de vaststelling van belastingtarieven.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 4 november 2024

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding

In dit raadsvoorstel worden inhoudelijke wijzigingen voorgesteld ten aanzien van het heffen en invorderen van leges huwelijk en registratie partnerschap en ten aanzien van de leges omgevingsplanactiviteiten.

De aanleidingen voor de inhoudelijke wijziging voor leges huwelijk en registratie partnerschap zijn:

- VNG model Legesverordening.
- Lagere tarieven dan omliggende gemeenten.
- Differentiatie in tarieven tussen maandag t/m vrijdag en in het weekend en avond bij omliggende gemeenten.

De aanleiding voor de inhoudelijke wijziging voor leges omgevingsplanactiviteiten:

Bij de Legesverordening 2024 zijn in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet artikelen over de leges omgevingsplanactiviteiten aangepast. Uit de praktijk blijken een aantal wijzigingen op deze artikelen nodig te zijn.

In december dit jaar wordt de Legesverordening 2025 met de daarbij behorende tarieventabel aan de raad voorgelegd ter vaststelling, waarin de hiervoor genoemde wijzigingen worden opgenomen. Omdat de legesverordening 2025 pas in de laatste raadsvergadering van 16 december 2024 wordt behandeld en de ruimte voor wijzigingen voor de gemeenteraad dan beperkt is, biedt dit raadsvoorstel de gelegenheid om expliciet in te stemmen met het voornemen om deze wijzigingen in die Legesverordening op te nemen.

Beoogd effect

Dit advies strekt ertoe om de wijziging teksten en tarieven ten aanzien van leges huwelijk en registratie partnerschap en omgevingsplanactiviteiten te laten opnemen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2025. Deze wijziging wordt in de raadsvergadering van 16 december bij het raadsvoorstel Legesverordening 2025 behandeld.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

1. De wijziging teksten en tarieven ten aanzien van leges huwelijk en registratie partnerschap conform bijlage 1 te laten opnemen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2025:
 - a. het differentiëren van de tarieven voor zowel het voltrekken van een huwelijk als de registratie van een partnerschap in dagdelen. De tariefsplitsing betreft een tarief voor doordeweeks overdag en een tarief voor in het weekend en doordeweeks in de avond.
 - b. nieuwe tarieven in te voeren voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk van maandag t/m vrijdag overdag en in het weekend en avond.
 - c. een nieuw tarief in te voeren voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een gereserveerde datum of tijdstip voor het voltrekken van een huwelijk of registratie van een partnerschap of voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk te wijzigen.
2. De wijziging teksten en tarieven ten aanzien van leges omgevingsplanactiviteiten conform bijlage 1 te laten opnemen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2025:
 - a. het tarief voor de omgevingsplanactiviteiten om te zetten van een vast bedrag naar een percentage van de opgegeven bouwkosten.

- b. een nieuw tarief in te voeren voor binnenplans afwijken van omgevingsplan o.g.v. artikel 22.280 omgevingsplan.
- c. wijzigen legesartikelen 1.5.6.4 t/m 1.5.6.4.2.2 naar legesartikelen Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (met uitzondering van omgevingsplanactiviteiten bedoeld in artikel 22.8 van de Omgevingswet).
- d. nieuw tarief invoeren voor Besluiten omgevingsvergunningvrije gevallen (positieve weigering).
- e. legesartikelen 1.5.24.1 en 1.5.24.2 samenvoegen.

Argumenten

1.1.a Door het differentiëren van de tarieven voor zowel huwelijk als registratie partnerschap in dagdelen sluiten de opbrengsten beter aan bij de werkelijke kosten

Eind 2023 zijn van de tarieventabel leges de teksten en tarieven van burgerzaken grondig doorgelicht. Aanleiding was dat de tabel nog niet conform VNG model verordening was ingericht en het feit dat de opbouw die onder de kostenonderbouwingen ligt voor de leges van burgerzaken vrij oud is. De VNG model verordening geeft de mogelijkheid een differentiatie in dagdelen aan te brengen in de tarieven voor zowel het voltrekken van een huwelijk als de registratie van een partnerschap. Een tariefsplitsing naar een tarief voor doordeweeks overdag en een tarief voor in het weekend en doordeweeks in de avond is mogelijk. Voorgesteld wordt om dit over te nemen, omdat de werkelijke kosten in het weekend en 's avonds ook hoger zijn, dan doordeweeks overdag. Dit komt doordat ambtenaren extra vergoeding ontvangen in de avond en in het weekend en er apart inzet moet worden geregeld voor bodes, beveiliging e.d. In de bij dit voorstel gevoegde Was-Wordt tabel is rekening gehouden met deze hogere kosten en zijn dagtarief en avond/weekendtarief gesplitst. De leges zijn hiermee nog niet geheel kostendekkend. De mogelijke nieuwe tarieven zijn daarbij ook vergeleken met de tarieven bij omliggende gemeenten. Zie hiervoor de tabel hieronder.

Maximumbedragen leges huwelijk en geregistreerd partnerschap omliggende gemeenten 2023					
	Lansingerland	Waddinxveen	Alphen a/d Rijn	Westland	Gemiddeld
Huwelijk of registratie partnerschap in het stadhuis van maandag t/m vrijdag overdag	€ 790,00	€ 521,00	€ 744,00	€ 556,00	€ 652,75
Huwelijk of registratie partnerschap in het stadhuis in het weekend en avond	€ 1.090,00	€ 869,00	€ 744,00	€ 556,00	€ 814,75
Huwelijk of registratie partnerschap op een externe locatie	€ 890,00	€ 521,00	€ 744,00	€ 556,00	€ 677,75

Tarieven leges huwelijk en geregistreerd partnerschap Zoetermeer			
	2023	2024	2025 concept
Huwelijk of registratie partnerschap in het stadhuis of op een externe locatie van maandag t/m vrijdag overdag	€ 406,78	€ 416,14	€ 524,86
Huwelijk of registratie partnerschap in het stadhuis of op een externe locatie in het weekend en avond	€ 406,78	€ 416,14	€ 629,84
Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk in het stadhuis of op een externe locatie van maandag t/m vrijdag overdag			€ 524,86
Omzetten geregistreerd partnerschap in huwelijk in het stadhuis of op een externe locatie in het weekend en avond			€ 629,84
Wijzigen gereserveerde datum of tijdstip			€ 89,69

1.1.b Wanneer een tarief wordt ingevoerd voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap naar een huwelijk, wordt beter aangesloten bij de te maken kosten
De tarieven hiervoor zijn gelijk aan een huwelijk of registratie partnerschap.

1.1.c Voor het wijzigen van de gereserveerde datum of het tijdstip voor een huwelijk, een registratie partnerschap of het omzetten van een geregistreerd partnerschap naar een huwelijk worden door de gemeente kosten gemaakt
Door het heffen van een tarief hiervoor wordt beter aangesloten bij de kosten.

Overigens vindt in gemeente Zoetermeer circa 2x per week op dinsdag om 9 uur en om 9.15 uur een kosteloos huwelijk of registratie partnerschap plaats.

De wijzigingen in teksten en tarieven ten aanzien van leges huwelijk en registratie partnerschap zijn weergegeven in bijlage 1 Leges huwelijk en registratie partnerschap en omgevingsplanactiviteiten 2025.

Deze wijzigingen worden in de raadsvergadering van 16 december bij het raadsvoorstel Legesverordening 2025 vastgesteld.

2.1.a Door een andere systematiek voor het heffen van leges omgevingsplanactiviteiten worden de tarieven logischer (legesartikel 1.5.6 e.v.)

Momenteel hanteert gemeente Zoetermeer vaste tarieven voor aangewezen omgevingsplanactiviteiten bouw. De ervaring leert echter dat het wenselijk is bij deze vergunningsactiviteit te werken met percentages gebaseerd op de opgegeven bouwkosten, net als de leges voor de bouwtechnische vergunning (artikel 1.5.5 e.v. in Legesverordening 2024).

Er wordt voor gekozen het percentage van 2,5% dat we nu hanteren op te splitsen tussen de technische bouwvergunning en de omgevingsplanactiviteit bouw. Het voorstel is om voor in 2025 de percentages op te splitsen tussen technische bouw en omgevingsplanactiviteit bouw: 1,1% voor de technische bouwvergunning in rekening te brengen en 1,5% voor de omgevingsplanactiviteit bouw. Om te voorkomen dat we hierdoor minder leges genereren dan nu, wordt er in totaal 0,1% meer geheven dan de 2,5% die we nu heffen over de technische bouwvergunning.

Vaste tarieven voor vele soorten objecten creëert onduidelijkheid en onwenselijke situaties waarin bepaalde bouwwerken te goedkoop of te duur zijn gezien het werk dat er in een dergelijke aanvraag zit. Leges heffen op grond van bouwkosten, wat per geval kan verschillen, creëert een zuiverdere vorm van legesberekening vergeleken met een generieke, vaste legessom per bouwsoort. Hiermee gaan we ook terug naar de werkwijze van voor de Omgevingswet, waarin ook met percentages werd gewerkt voor de volledige bouwvergunning (ruimtelijk én technisch).

In de loop der jaren zullen steeds meer objecten niet technisch bouwvergunningplichtig zijn met de uitbreiding van de Wet kwaliteitsborging. Zodra een bouwwerk valt onder het stelsel van de Wet Kwaliteitsborging, is deze niet langer vergunningplichtig. Er hoeft enkel een melding te worden gedaan. Voor het in behandeling nemen van een melding mogen geen leges geheven worden. Dit betekent dat wij in dergelijke gevallen geen leges kunnen heffen. De systematiek dat de grote projecten (qua bouwsom) duurder zijn/meer leges kosten, kan alleen gecontinueerd worden door deze aanpak te verschuiven van de technische bouwvergunning naar de omgevingsplanactiviteit bouwen. De technische bouwvergunning komt de komende jaren weliswaar steeds vaker te vervallen, de omgevingsplanactiviteit bouwen voor dergelijke projecten blijft wel bestaan.

De VNG heeft op 20 augustus 2024 de systematiek van percentages voor omgevingsplanactiviteit bouw ook als variant aan haar modelverordening toegevoegd. In de modelverordening van 2024 werd alleen het vaste tarief aangeraden.

2.1.b Door een nieuw tarief in te voeren voor binnenplannen afwijken van omgevingsplan sluiten de opbrengsten beter aan bij de kosten die gemaakt worden (nieuwe artikelen 1.5.6.5 t/m 1.5.6.5.1)

In de bruidsschat van het rijk, een vangnetregeling onder de transitieperiode van de Omgevingswet, onderdeel van ons omgevingsplan van rechtswege, is de mogelijkheid geboden om binnenplannen af te wijken van de regels uit het omgevingsplan.

Deze activiteit is niet genoemd in de Legesverordening 2024. Het is wenselijk om dit toe te voegen. Hier wordt veelvoudig gebruik van gemaakt.

2.1.c Door de wijzigingen in de verordening voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (met uitzondering van omgevingsplanactiviteiten bedoeld in artikel 22.8 van de Omgevingswet) wordt de legesverordening aangescherpt (legesartikelen 1.5.6.4 t/m 1.5.6.4.2.2 naar legesartikelen 1.5.6.4 t/m 1.5.6.4.1.2.2)

In de Legesverordening 2024 staat onduidelijk opgeschreven dat het legesbedrag in kwestie onverminderd andere legesactiviteiten wordt opgelegd.

De nieuwe tekst bevat een aanscherping.

2.1.d Nieuw tarief invoeren zodat Besluiten omgevingsvergunningvrije gevallen (positieve weigering) genomen kunnen worden (legesartikelen 1.5.6.6 t/m 1.5.6.6.1)

Een bestuursorgaan heeft niet de bevoegdheid om een vergunning te verlenen voor een activiteit waarvoor geen vergunning nodig is. Uit de rechtspraak volgt dat in zo'n geval het bestuursorgaan de aanvraag behoort 'af te wijzen'. In de rechtspraak wordt zo'n besluit ook wel aangeduid als een 'positieve weigering'.

De aanvraag wordt afgewezen, maar wel met hierin de boodschap dat de activiteit zonder de aangevraagde vergunningsactiviteit kan worden uitgevoerd. Tevens wordt dit als zodanig gepubliceerd.

Momenteel ontbreekt een legesartikel voor dit soort gevallen, maar uit praktijk blijkt dat veel mensen hier gebruik van willen maken.

2.1.e Vanwege hetzelfde bedrag in de legesartikelen 1.5.24.1 en 1.5.24.2 deze artikelen samenvoegen naar legesartikel 1.5.24.1 per maatwerkvoorschrift

Gemeente Zoetermeer hanteert hetzelfde bedrag in beide artikelen, dus de opsplitsing van gevallen bevat geen waarde.

De wijzigingen in teksten en tarieven ten aanzien van leges omgevingsplanactiviteiten zijn weergegeven in bijlage 1 Leges huwelijk en registratie partnerschap en omgevingsplanactiviteiten 2025.

Deze wijzigingen worden in de raadsvergadering van 16 december bij het raadsvoorstel Legesverordening 2025 vastgesteld.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Financiën

De verhoging van de opbrengst van de huwelijksleges van € 44.000,- wordt meegenomen bij het opstellen van de Programmabegroting 2025-2028. De wijzigingen van de leges van de omgevingsplanactiviteiten hebben geen financiële consequenties.

Controleprotocol

Geen gevolgen voor het controleprotocol.

Regelgeving wordt, als deze financieel van aard en van voldoende belang is, opgenomen in het normen- en toetsingskader voor de accountantscontrole en de interne controle. De vaststelling, wijziging of intrekking van de regelgeving heeft geen gevolgen voor de huidige formulering van het controleprotocol.

Participatie en Communicatie

Over het raadsbesluit wordt geen participatie toegepast, omdat het gaat om de tarieven voor de gemeentelijke dienstverlening en gemeentelijke belastingen (artikel 1.2, lid 6, sub b van de Participatieverordening Zoetermeer 2022).

Deze wijzigingen worden in het raadsvoorstel Legesverordening 2025 in december 2024 verwerkt en vervolgens bekend gemaakt.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten

Niet van toepassing.

Rapportage en evaluatie

Niet van toepassing.

Planning

Niet van toepassing.